Aº. 1843. Nº. 88.

ARNHEMSCHE COURANT

De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Zondag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, is ƒ 5 in de drie maanden.

DONDERDAG 4 MEI.

De prijs der Advertentiën is, van *een* tot *vijf* regels ƒ 1,00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Het voorloopig verslag der centrale afdeeling over de begrootings-wetten.

Wij hebben dit voorloopig verslag in zijn geheel medegedeeld. Als verslag laat het zeer veel te wenschen over; het zijn aanmerkingen van min of meer algemeen belang, beoordeeling van enkele posten; de ministers hebben veel overvraagd; de Kamer gaat nu aan het bieden en zoo naderen partijen, al lovende en biedende, elkander, zonder dat misschien ten slotte de hoofdzaak veel gewonnen zal hebben. De centrale afdeeling heeft zich tot aanmerkingen bepaald, waar zij een eigen stelsel had behooren te ontwikkelen, naast dat van het bestuur stellen en alzoo aan de Kamer en de natie de gelegenheid openen tot vergelijking, wie het met het land het best meende en in de keuze der middelen het gelukkigst was. De aanmerkingen, op de voordragten der begrooting, vooral van uitgaven, gemaakt, zullen echter van hoog belang blijven, dewijl zij later tegen de leden der Kamer zullen getuigen, welke vóór die ontwerpen zullen stemmen. Wanneer men de verslagen van vorige begrootingen eens naging en met den eind-uitslag vergeleek, — zou die geschiedenis [illegible] voor de consequente handelwijze en naauwgezette pligtsbetrachting onzer vertegenwoordiging, zou zij bemoedigend voor de natie wezen? Zal men op nieuw met de gegronde grieven van deze den spot drijven; het aantal nationale teleurstellingen met eene vermeerderen; het kwaad nog dieper wortel laten schieten; de middelen tot verbetering, welke men in handen heeft, ongebruikt laten liggen? De uitkomst zal het leeren. Ware het de eerste maal, dat wij een verslag over de begrootings-ontwerpen lazen, wij zouden eene aanneming volstrekt onmogelijk achten. Thans... willen wij ons oordeel opschorten. Meermalen heeft de Kamer ons vergast op uitkomsten, welke, naar den redelijken loop der dingen, de onmogelijkheid zelve moesten geweest zijn.

Men is hier te lande niet zeer gewoon de waarheid naakt weg, zonder omkleeding te zeggen. Keurt men iets af, zoo wikkelt men dit in allerlei vleijende betuigingen voor den persoon wien die afkeuring treffen moet: onder honderd duizend verzekeringen van hooge achting, diepen eerbied en wat van honigzoete woorden er meer zijn mogen, tracht men zijne aanmerkingen te verbergen en te verschuilen, doet men er al den geest van vervliegen. Dat in dit nationaal gebrek de Kamer deelt, is natuurlijk; doch hier komt bij die overdrevene vrees, om iemand te beleedigen, nog de gewone parlementaire welvoegelijkheid, welke, hetgeen men gispt, in zekere vaste verschoonende bewoordingen pleegt in te kleeden. Naar mate dus de woorden, in het verslag der centrale afdeeling gebezigd, sterker zijn, moet men begrijpen, dat de gronden van klagten gewigtiger en duidelijker zijn.

Indien dan noch parlementaire zachtheid, noch echt Nederlandsche menschenvrees de centrale afdeeling heeft kunnen beletten om in haar verslag te schrijven, dat het vernemen van het cijfer der begrooting over »1844 en 1845 en de kennisneming en overweging der onderdeelen van dezelve, aan »de groote meerderheid der leden *eene groote mate »van teleurstelling had doen ondervinden*," dan mag men wel gelooven, dat de zaken ver gekomen moeten zijn. Wanneer men dan verder leest; »die begrooting heeft bewezen, dat de verminder»de opbrengst der belastingen aan de regering de »oogen niet geopend heeft omtrent de oorzaak van »het kwaad, en omtrent de waarlijk dringende nood»zakelijkheid, om het noodlottig stelsel van gedurige »opdrijving en vermeerdering van belastingen te »laten varen, en om daarentegen met krachtige »hand en met vastberaden wil het doel der daarstel»ling van eene min kostbare en met den waren staat »onzer hulpbronnen meer in overeenstemming ge»bragte huishouding van staat te bevorderen;" of »de »meerderheid der leden is dan ook van gevoelen dat, »deze begrooting niet vatbaar is om door de Staten»Generaal te worden goedgekeurd;" waar blijft dan bij zoo streng een oordeel, die bekwaamheid onzer ministers, welke zij zelve in hunne bladen zoo luid uitbazuinen? Wat is nu waarheid van hunne aanzienlijke bezuinigingen? Vroeger waren het de dagbladen slechts, welke dit zeiden, en van deze is men gewoon zich snel af te maken, door eenige uitroepingen te doen over hunne booze bedoelingen en kwade trouw; doch wat thans, nu dit strenge vonnis door eene zeer bescheidene en goedertierene, eene zeer geloovige en immer vertrouwende vertegenwoordiging in duidelijke bewoordingen geveld is? De meerderheid der leden was het, uit welker mond men dit ter neder schreef. Doch al waren het weinigen geweest, de beschuldiging is zwaar genoeg om te vorderen, dat de ministers óf zonneklaar er de onregtvaardigheid van bewijzen, óf toonen genoegzame schaamte te hebben van te begrijpen, dat zij, na aldus ten toon gesteld te zijn, zonder hunnen goeden naam geheel op het spel te zetten, niet langer zich met zaken kunnen inlaten, welke zij niet verstaan.

Kan er zwaarder beschuldiging tegen eerlijke mannen uitgedacht worden, dan dat men hun openlijk verwijt en duidelijk aantoont, dat zij de *waarheid niet hebben gesproken*, den wezenlijken stand van 's lands financiën verborgen hebben? En ondertusschen de centrale afdeeling zegt dit uitdrukkelijk.

Wat moet men denken van een bestuur, waaraan de vertegenwoordiging verwijten moet doen als deze: »Tevens wenscht men, dat bij de benoeming van »ministers voor de belangrijkere zendingen meer »in het bijzonder worde gelet op de achtbaarheid »en den goeden naam des persoons, *opdat onze »betrekkingen met de groote mogendheden niet zou»den komen te lijden onder den indruk, welken »de keuze van eenen minder gunstig bekenden ge»zant moet te weeg brengen?*"

Zal dit alles in de oogen der ministers niets beteekenen. Zullen zij, doof voor alle waarschuwingen, ongevoelig voor alle, zelfs voor de ergste, verwijten, even bedaard als vroeger aan het hoofd des bestuurs blijven en tot het ongeluk der vaderlands verder medewerken? [illegible] dit niet volkomen gemis aan alle gevoel van [illegible]waarde openbaren?

Buitenlandsche berigten.

HONGARIJE.

Uit het Comorner-komitaat. Het voorstel van het Beregher-komitaat, om de katholieke geestelijkheid in Hongarijë onafhankelijk van den paus te verklaren, is door de commissie des landdags, als eene scheuring, voor gevaarlijk verklaard. Bij deze gelegenheid nam *von Hetenyi*, een gereformeerd predikant, het woord, en trachtte het bewijs te leveren, dat de katholieke kerk in Hongarijë van den paus onafhankelijk was, en verzocht verlof om een gedeelte van zijn, over dit onderwerp geschreven werk te mogen voorlezen. De commissie toonde zich daartoe genegen, waarop hij, als bewijs, voornamelijk eenige wetsbepalingen van koning *Stephanus*, den heilige, aanvoerde, uit welke blijkt, dat deze koning eene zelfstandige roomsche kerk in Hongarijë schiep. De aanwezige medeleden der roomsche geestelijkheid verzochten, mededeeling van het werk ter inzage.

Agram, 22 april. Heden wordt de landsvergadering der koningrijken Croatië en Slavonië, onder voorzitting van Zijne Excellentie *Banus*, geopend. In de generale vergadering van het Agrammer-komitaat stelde de landdags-deputatie onder anderen voor: Daar de vrijheid der pers eene der hoofdvoorwaarden voor de ontwikkeling der nationale vrijheid is, en daarom in alle constitutionele staten is ingevoerd, zoo zouden ook de landdags-afgevaardigden voor de vrijheid der drukpers in deze koningrijken zorg dragen: opdat echter deze vrijheid niet in teugelloosheid ontaardde, zou de drukpers door behoorlijke wetten beschermd worden. Hoofdzakelijk zouden echter de afgevaardigden daarop aandringen, dat de komitaats-acten en besluiten van de censuur bevrijd werden. — Onder de voorstellen van eenige komitaten kwamen er sommige aan de standen zoo weinig aannemelijk voor, dat zij veeleer besloten aan de afgevaardigden dezer koningrijken den last op te dragen er tegen te stemmen. Tot deze punten behooren de volgende: 1º. De scheiding van de katholijke geestelijkheid in Hongarijë van den roomschen stoel; 2º. de vrijwillige of verpligte afkoop van de geestelijke tienden; 3º. de confiscatie der geestelijke goederen, welke tot andere doeleinden zouden gebezigd worden; 4º. de afschaffing van eenige koninklijke prerogativen; 5º. de belasting des adels.

(*Agram. Pol. Z.*)

POLEN.

Van den Wijssel, 21 april. Luidens berigten, waarop men zich verlaten kan, zal keizer *Nikolaas* reeds in de eerste helft van mei, verzeld door den onlangs van Warschau naar Petersburg vertrokken vorst algemeen stedehouder, in eerstgemelde stad aankomen, en, naar men wenscht en hoopt, aldaar langer dan gewoonlijk vertoeven. Of nu de keizer, van Warschau, een uitstap naar Berlijn zal doen, of, zoo als sommigen willen weten, op de terugreis naar Petersburg zijnen weg over de kantonneringen der active armee in de [illegible] gouvernementen zal nemen, hierover zijn de gissingen verdeeld. Met des te meer vertrouwen daarentegen verzekert men, dat verscheiden korpsen dier armee [illegible], om zich gereed te houden, ten einde op [illegible] hunne tegenwoordige kantonnementen te kunnen opbreken. De armee is in den tusschentijd met aanzienlijke bruggen-equipaadjen voorzien geworden, waaruit men het besluit wil opmaken, dat een overgang over den Donau of de Pruth, bij mogelijker wijs te ontstane gevallen, mede bij de berekening harer eventuele operatiën in aanmerking gekomen is.

DUITSCHLAND.

Hannover, 27 *april*. In den ministerraad, van welken het voorstel tot de toetreding van Hannover tot het tolverbond moet uitgaan, vóór deze aangelegenheid aan de standen kan worden voorgelegd, is met bijna eenparige stemmen besloten, dat Hannover *niet* tot het verbond *zal* toetreden. Heden is het berigt van dit belangrijk besluit bekend geworden; de zitting van den ministerraad had echter reeds den 22sten onder het voorzitterschap des konings plaats, in welke het besluit genomen werd. Gelijk gezegd is, bijna eenparig, alleenlijk met uitzondering van den heer *Falcke*, stemden alle raden tegen de aansluiting. Het besluit werd intusschen zeer geheim gehouden, en zelfs zoo geheim, dat de Pruissische gezant eerst gisteren daarvan tijding moet hebben ontvangen. (*Duss. Zeit.*)

Munchen, 27 *april*. De beraadslaging over het voorstel van den afgevaardigde *Schwindler*, betreffende de herstelling der vrijheid van drukpers bij ons, heeft twee zittingen vereischt, en eerst gisteren kwam de Kamer tot eene stemming. Wij bepalen ons bij eene eenvoudige mededeeling van het genomen besluit. Dit strekt: »om Zijne Majesteit op constitutionelen weg te verzoeken 1°. alle willekeur der censuur te verhoeden ten opzigte der staatkundige tijdschriften, en ten opzigte der maatregelen tegen drukwerken; en het ontwerp eener wet op de pers, waardoor hare bij de grondwet gewaarborgde vrijheid verzekerd wordt, nog in den loop der tegenwoordige standenvergadering te doen voorleggen; maar in alle geval reeds nu, 2°. eene administrative circulaire aan de censoren te doen rondzenden, waarbij de grondwettige bepalingen omtrent de pers worden gehandhaafd, en waarbij het wenschelijk voorkomt, dat deze censuur-instructie al die verlichtingen zal invoeren, waardoor, binnen de grondwettige grenzen, de vrije beweging der pers kan worden bevorderd; 3°. de tot dus ver plaats gevonden confiscatie van werken, welk in een anderen bondstaat met verlof der overheid zijn uitgeven, te doen veranderen in terugzending der verboden werken aan den buitenlandschen uitgever." Dit besluit nam de Kamer met eene meerderheid van 80 tegen 20 stemmen. Bovendien besloot de Kamer nog het volgende, door den baron *von Thon* voorgestelde verzoek te ondersteunen: »Dat het Zijne Majesteit den koning mogt behagen allen, wegens persovertredingen en staatkundige misdaden, veroordeelden, geheele kwijtscheldinq van straf te verleenen." (*Köln. Zeit.*)

PRUISSEN.

Berlijn, 23 *april*. Hoe weinig het publiek aan de mogelijkheid eener storing van den Europeschen vrede gelooft, blijkt onder anderen ook daaruit, dat, hoe dreigender in den laatsten tijd de houding van Rusland tegen de Porte omtrent de Servische kwestie werd, hoe meer de Russische staatspapieren gerezen zijn. Deze hebben thans aan onze beurs een standpunt bereikt zoo als zij nog nooit vroeger gehad hebben. Niet minder zijn ook de Pruissische spoorwegactiën (met uitzondering van den Dusseldorp-Elberfelder en Rijn-spoorweg) gerezen, hoewel wij het vooruitzigt hebben spoedig voor 25 millioen thaler nieuwe spoorweg-actiën aan de markt te zien komen.

— 24 *april*. Het gerucht vernieuwt zich, dat de censuur-instructie eenige belangrijke wijzigingen ondergaan zal, namelijk in den geest der petitie van den Koningsbergschen landdag, in welke verzocht werd, aan de censoren meer zelfstandigheid te verleenen, en de persovertredingen niet door het bestuur, maar door de landsgeregtshoven te doen beslissen.

ENGELAND.

Londen, 29 *april*. Het Lagerhuis vertoonde gisteren avond eene drukte en beweging zoo als er sedert lang niet opgemerkt is. Het »heilige regt van petitie" werd daar uitgeoefend op eene wijze, welker uitgestrektheid welligt zonder voorbeeld is. Het voorportaal van het parlementshuis stond vol heeren, die de balen petitiën bewaakten, welke aan alle kanten tegen het wetsontwerp, betreffende de opvoeding der op de fabrijken arbeidende kinderen, ingekomen waren. Slechts een gedeelte dier petitiën werd gisteren avond in behoorlijken vorm ingediend; doch dit gedeelte bedroeg niet minder dan tusschen de drie en vier duizend, terwijl het getal der onderteekeningen op deselve ruim anderhalf millioen beliep.

— Blijkens het heden uitgegeven bulletin heeft de koningin eenen goeden nacht gehad en is zoowel H. M. als de jong geboren prinses welvarende.

— Uit den heden bekend gemaakten driemaandelijkschen staat der bank blijkt, dat het papier in circulatie met 146,000 £ en het goud in voorraad met 136,000 £ vermeerderd is, bedragende het eerstgenoemde thans 20,2[illegible],000 £ en het laatstgenoemde 11,190,000 £.

— Heden is hier algemeen het gerucht verspreid, dat de Fransche regering het voornemen heeft eene leening van 150,000,000 franken te sluiten.

— Volgens berigt uit Sidney is aldaar een vaartuig aangekomen, hetwelk Otaheite den [illegible]sten october heeft verlaten en de tijding aanbrengt, dat de Fransche gouverneur der Markiezeneilanden met verscheiden der zijnen door de inboorlingen vermoord is geworden, terwijl hij van een bezoek bij het inlandsche opperhoofd van Nicatever terugkeerde.

— In een der Engelsche dagbladen leest men de navolgende annonce: Ik zoek, vermits ik het huis, hetwelk ik bewoond heb, in denzelfden toestand moet opleveren, als waarin ik het aanvaard heb, vijfhonderd stuks levendige ratten, welke ik gaarne met 30 tot 40 kroonen betalen wil. Verder heb ik noodig voor den tuin, die eveneens in den vorigen staat moet worden overgegeven, ongeveer 25,000 stuks distelen; en ik beloof dengene, die mij dezelve levert, insgelijks met eene som van 30 tot 40 kroonen te zullen beloonen.

FRANKRIJK.

Parijs, 30 *april*. De schouwburg te Hâvre is in den nacht van 28 op 29 afgebrand; twee persoonlijke ongelukken hebben het ongeval op eene droevige wijze verzwaard.

Omstreeks twee uur in den morgenstond vernam men een noodgeschreeuw, hetwelk uit de bovenste verdieping van den schouwburg, alwaar de appartementen van den directeur *Fortier* gelegen waren, scheen te komen. Zij, door wie zulks gehoord werd, loopen in allerijl naar het plein, en vinden werkelijk, dat de heer *Fortier* van uit zijn raam om hulp staat te roepen. »Het gebouw, zegt hij, staat in brand; het eerste, wat hier noodig is, is een ladder, voor mij en mijne dienstbode, om ons te kunnen redden; de rook overweldigt ons reeds en wij stikken; vliegt naar het decoratie-magazijn; daar zult gij ladders vinden; maar haast u, want wij kunnen het niet langer uithouden." Men ziet ook werkelijk den rook die reeds door de reten van het dak begint te dringen. Er vergaat veel tijd met heen en weder te loopen, eer men de sleutels van het magazijn magtig wordt; eindelijk raakt men er in en komt men met de ladders te voorschijn; maar deze ladders zijn veel te kort. Op eens roept de heer *Fortier*, die, op eenen voor zijne ramen uitstekenden rand geklommen, de pogingen tot zijne redding, van daar tot dusverre met de grootste bedaardheid bestierde, in wanhoop uit: »Het is te laat, mijne vrienden, de vlammen bereiken mij reeds, ik spring naar beneden"; en de ongelukkige, zich van eene hoogte van 20 ellen nederstortende, slaat op de straat neder. Hij was wel bewusteloos, maar nog levend, en welligt zou hij nog te redden zijn geweest, zoo niet het dienstmeisje, het wanhopig voorbeeld van haren meester volgende, hem ware nagesprongen en ongelukkiglijk met al de zwaarte van haren val op zijn gekneusd en gewond ligchaam ware nedergekomen. Toen men hem opnam, was hij een lijk. Het dienstmeisje is nog levend, maar deerlijk bezeerd en wordt in het gasthuis verpleegd.

Intusschen was de brand al feller en feller geworden; weldra zag men de onmogelijkheid in, van het gebouw te kunnen redden, en begreep men wijsselijk zich tot het behouden der belendende huizen te moeten bepalen.

Tegen half vier ure in den morgen was het geheele gebouw niet meer dan een ontzettende vuurhaard. Eene sterke ontploffing gaf te kennen, dat het vuur met de gazleiders in aanraking gekomen was, en het dak begon op dezen schok hier en daar in te storten. Het kostte veel moeite de huizen der gracht van Orleans, waarop de vonken bij duizenden vlogen, te behoeden, en zelfs de schepen, in het nabij zijnde konings-dok, begonnen gevaar te loopen, en ontvingen bevel zich te verwijderen.

Ten vier ure zag men het geheele dak, met een vervaarlijk gedruisch, instorten, en de rook, de vlammen en de vonken vlogen hemelhoog; na deze eerste verdubbeling van woede, geraakte de brand evenwel juist hierdoor binnen den omtrek der muren beperkt, en kon men denzelven alleen meester worden.

De oorzaak van den brand is niet met juistheid te bepalen; de voorstelling van den avond had bestaan uit *Robert le Diable*.

De thans in puin verkeerde schouwburg was den 22sten augustus 1823 voor het eerst geopend geworden; deszelfs bestaan is alzoo van slechts 20 jaren geweest. De zeer onvolmaakte opbouw had aan de stad niet minder dan eene som van 1,600,000 franken gekost. Het gebouw was niet verzekerd.

SPANJE.

Een Spaansch blad meldt, dat thans in het zuiden van Spanje, uit de oranje-appels, waarvan de laatste oogst zoo rijk was, dat men dezelve bezwaarlijk buiten 's lands kon afzetten, wijn wordt bereid, die zeer voortreffelijk en vrij gelijk aan Madera-wijn moet zijn. Het sap wordt uitgeperst en daarop, even als het druivensap, aan gisting overgelaten, maar dan zonder vermenging met alcohol of water op vaten gedaan.

BELGIE.

Brussel, 30 *april*. Mademoiselle *Heinefetter* heeft aan den procureur-generaal bij het hof van appel te Brussel een rekwest ingediend, met verzoek om teruggave van den ring en de speld, welke onder de bewijsstukken in het proces *Caumartin* behoord hebben. Tot dus ver is nog niets ten dien opzigte bepaald.

— Eene zekere *J. H. Vassen*, geboren te Maastricht, die zich voor een priester uitgaf en het geestelijke kleed droeg, en die in januari 1842 door de regtbank te Luik tot dertien maanden gevangenis is veroordeeld, wegens eene menigte opligterijen, welke hij in verschillende plaatsen onder aanneming van hetzelfde karakter gepleegd had, is heden, door de politie gevangen genomen op het oogenblik dat hij de bergstraat opging. Sedert eene maand liep hij de provinciën Braband en Antwerpen af. (*J. d. L.*)

— Onze dagbladen melden, dat Z. Nederl. M. den heer *Hollander*, notaris te Leuven, tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd heeft. Een dagblad uit Leuven herinnert bij die gelegenheid, dat de heer *Hollander* zich in 1815 aan het hoofd stelde van eene burgerwacht, welke met de handhaving der goede orde belast was, en dat hij bepaaldelijk het bevel voerde over eerewachten, ter ontvangst der leden van het koninklijk gezin. Vóór de omwenteling was hij kapitein bij de schutterij.

— Het dagblad *l'Ami de l'Odre*, van Namen, vermeldt de volgende benoemingen en bevorderingen tot de orde van den Nederlandschen Leeuw: de baron *E. de Senseilles*, tot kommandeur; *Fernaço* en *Dorzee*, tot ridders; de graaf *Jules de Berlaymont*, tot kommandeur; *de Walra*, *Tornbeur*, *Delcoigne* en *Goffin*, tot ridders.

Binnenlandsche berigten.

Amsterdam, 2 *mei*. Het hof heeft ons weder verlaten. Z. M. de koning is gisteren avond, omstreeks zeven uur, en H. M. de koningin en HH. KK. HH. de prinsen zijn heden middag omstreeks 12 uur naar 's Gravenhage teruggekeerd.

— Van wege de *Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij* wordt heden wederom het volgende medegedeeld:

Staat, aanwijzende het aantal reizigers benevens de opbrengsten, gedurende de maand *April* 1843.

Vertrek van	Getal reizigers.	Opbrengsten van reizigers en goederen.
Amsterdam	11,277	*f* 9,409.14½
Haarlem	9,190	» 4,734.68
Leiden	5,276	» 6,360.13
te Halfweg ingenomen . . .	449	»
aan den Vogelenzang id. .	295	»
» » *Hillegommerbeek* en *Veenenburg id.* .	488	»
» » *Piet Gijzenbrug id.*	354	»
Totaal . .	27,329	*f* 20,503.95½
Bedrag der vorige opgave . .	58,304	» 43,792.51½
Totaal Generaal . .	85,633	» 64,296.47.

— Te Zwolle zijn groote en nuttige veranderingen op handen. De barrières zullen naar de uiteinden der voorsteden verplaatst en daardoor ongeveer 5,500 buitenlieden tot stedelingen gemaakt worden, waaruit groote voordeelen voor de stedelijke geldmiddelen te voorzien zijn. Het voorstel, dienaangaande door den heer burgemeester aan den stedelijken raad gedaan, ziet in druk het licht, en draagt, zoo men zegt, de goedkeuring weg van allen, die het met Overijssels hoofdstad wel meenen en derzelver belangen opregtelijk zijn toegedaan.

's Gravenhage, 1 *mei*. Het provinciaal geregtshof in Zuid-Holland, in kamer van rade vergaderd, heeft dezer dagen naar de openbare teregtzitting van dit hof verzonden *Gerrit Redeker* en *Maria Hend*[illegible]

Wyarda, beide wonende alhier, beschuldigd van op onderscheidene tijdstippen, en bepaaldelijk in het eerste kwartaal van 1842, te hebben verminkt en uiterlijk geschonden, zilveren Nederlandsche gangbare muntspeciën, als stukken van ƒ3, ƒ2.60, ƒ1.60, ƒ1, enz., mitsgaders van het misdadig in omloop brengen en uitgeven van dergelijke verminkte muntspeciën.

's Hertogenbosch, *30 april*. Gisteren heeft de correctionele Kamer alhier uitspraak gedaan in de zaak tegen *Hendrik Recker* en zijne huisvrouw, *Carolina Soethuysen*, aangeklaagd van jonge lieden tot zedeloosheid aanhoudend op te wekken, die te bevorderen en daartoe behulpzaam te zijn geweest, en dezelve veroordeeld tot een jaar gevangenzetting, ieder in eene geldboete van ƒ125 en bovendien eerstgenoemde tot ƒ50 boete wegens overtreding van het stedelijk reglement en in de kosten, met ontzegging, ieder voor den tijd van 2½ jaar, der burgerlijke regten, bij art. 335 van het Wetboek van Strafregt voorgeschreven.

Breda, *1 mei*. Een landman uit de gemeente Hoorn, nabij Roermond, heeft dezer dagen in zijnen tuin, omtrent twee voeten onder den beganen grond, een klein aarden potje gevonden, bevattende een honderdtal zilveren munten uit de middeleeuwen. Al deze munten zijn van het laatste der dertiende eeuw, en dus waarschijnlijk meer dan vijf eeuwen op die plaats gebleven. Naar men vermoedt, zou dit potje aldaar in den grond begraven zijn bij gelegenheid der hevige twisten, welke te dier tijd in het bisdom Luik, waarvan het graafschap Hoorn een leen was, woedden. Onder deze munten, waarvan echter de meesten veel geleden hebben, treft men er aan van de graven van Holland, van de hertogen van Braband, van de graven van Vlaanderen, enz.

Maastricht, *1 mei*. Op den 22sten dezer moet voor de correctionele kamer der arrondissements-regtbank alhier dienen de zaak van mr. *F. B. Ad. B.*, griffier bij het hoog militaire geregtshof te Brussel en *J. F. Jos. B.*, doctor in de genees-, heel- en vroedkunde te Maastricht, door de raadkamer naar de openbare teregtzitting verzonden, als aangeklaagd van mishandelingen gepleegd te hebben op de personen van den heer *K.*, gepensioneerd majoor, en zijne echtgenoote. Men ziet de behandeling dezer zaak, welke, volgens eene missive van den Ed. Gr. A. heer procureur-generaal bij de stukken voorhanden, in der tijd, eene algemeene verontwaardiging verwekt heeft, met belangstelling te gemoet.

In de verloopen week bevond zich Z. Exc. de [illegible] *Coopes van Hasselt*, president der Nederlandsche commissie tot regeling der scheepvaart tusschen België en Nederland, hier ter stede. Men verneemt, dat ook de werkzaamheden van deze commissie, even als die van delimitatie, spoedig ten einde zullen loopen.

Mengelwerk.

De Duitsche politische stijl.

De stijl is niet alleen de *mensch* — de stijl is ook het *volk*. Wij Duitschers zijn zoo veelzijdig van stijl als geen ander volk; want onze taal zelve dicht en denkt voor ons, zoo als een beroemd dichter zegt. Wij kunnen onze woorden met zoo fijn Attisch zout bestrooijen, [illegible] de gratiën en musen daarin genoegen hebben; wij kunnen van de andere zijde Boeötisch grof tot injurie toe zijn. Wij maken hexameters en pentameters, dat het een lust is. Onze taal kan wetenschappelijk diep tot onverstaanbaarheid toe zijn en ook weder zoo ligtzinnig en ijdel, dat de mede-arbeiders aan de *Evangelische Kirchenzeitung* er flaauw van vallen. — Zelfs leent zich de Teutonische tongval, wiens eerlijk rond-door-zee gaan zoo dikwijls geroemd is, gewillig tot Machiavellistische dubbelzinnigheid. Handige goochelaars kunnen even gemakkelijk met haar als met de *kaart* toeren doen, en met dezelfde woorden, met welke zij ons gisteren eene belofte gedaan en daarvoor de geestdrift onzer dankbaarheid glimlachend hebben ingeöogst, morgen juist het tegendeel staande houden.

Het is met de Duitsche taal even als met de Zwitsers. — Zij is vrij en republikeinsch geboren; zij beklimt de hoogste Alpentoppen en *gletschers* der dichtkunst en der gedachten, om met den adelaar der zon tegemoet te vliegen. Maar zij geeft zich ook, even als de Zwitsers, tot lijfwacht van het despotismus. *Wat de koning van Hannover zijn volk in slecht Duitsch gezegd heeft, dat had hij in het beste Engelsch niet kunnen uitdrukken.* — In 't kort, onze stijl is, even als MORRISON's pillen, voor alles goed en bruikbaar; iets slechts ontbreekt haar, waar zij zeer groote behoefte aan heeft — de politische stijl!

Zeker, in tijden van het hoogste gevaar, wanneer zich de Keulsche dom in den Rijn spiegelt, wat hij slechts onder zeer bedenkelijke omstandigheden pleegt te doen, dan neemt zij, onder goedkeuring der hooge overheid, eene soort van politieke vlugt aan; dan wordt elk aardappelenveld eene *gouw* genaamd; eerzame burgerluidjes worden tot *mannen* gepromoveerd, en de naaistertjes veranderen eensklaps in *Duitsche* maagden. Maar dat is slechts de politische *defensive* stijl, die gewoonlijk te gelijk met den landstorm wordt opgeroepen; tot de *offensive* heeft onze taal het nog niet gebragt. Wanneer de Duitscher aanspraak wil maken op zijn eenvoudigst politisch regt, dat hem op zegel zoo wettig is verzekerd als zijne vrouw bij het huwelijkscontract, dan doorspekt hij zijnen eisch met zoovele stadhuiswoorden, betuigingen van eerbied en onderdanigheid en met zoovele verzekeringen van onkreukbare liefde en trouw, dat men het gansche stuk eerder zou houden voor de plegtstatige liefdes-verklaring van eenen kleermakersgezel, dan eene geregte vordering. Want de Duitscher heeft geen moed genoeg — om *regt te hebben*; en daarom vraagt hij duizendmalen om vergiffenis, dat hij zich verstout zou hebben te gelooven, te meenen, te vermoeden of ook slechts de gedachte bij zich te laten opkomen, dat *hij van eenen hoogen kalant nog eene kleine politieke schuldvordering te goed had.* — Ontgloeit er bij toeval eens een tot de geestdrift des regts, tot den *Männerstolz vor Königsthronen*, zoo als onze SCHILLER zegt, dan treedt hij weder met zooveel theatrale opgeblazenheid voor den dag, dat hij reeds daarom alleen zijn doel niet bereikt. — Brengen ons, bij voorbeeld, niet meest al de smeekschriften om vrijheid der drukpers den van top tot teen in de theâter-garderobe uitgedoste markies POSA voor den geest, die eenen voetval doet voor koning PHILIPS, met de woorden; »*Sire, geben sie Gedankenfreiheit!*" Kan het ons dan nog verwonderen, wanneer zulke smeekschriften ook evenzoo met PHILIPS woorden: »*Sonderbarer Schwärmer!*" afgedaan en *ad acta* gelegd worden?

De weinige Duitschers, die den moed hadden, als de advokaten huns vaderlands, deszelfs staatkundige regten in duidelijke en bondige taal, zoo als het aan mannen betaamt, bloot te leggen, hebben het enkel en alleen aan deze lafheid van onzen politischen stijl dank te weten, dat zij der staats-inquisitie als offers in handen zijn gevallen. Want, *waar de lafheid regel is, daar is de moed misdrijf!* Een staatkundig schrijver van onzen tijd kon zeer ligt, wegens blootte stijlzonden, daarvoor, dat hij zijne woorden en gedachten in naakte waarheid, niet met de door den ceremoniemeester voorgeschrevene kostumen bekleed laat verschijnen, eenigzins gematigd van onderop geradbraakt worden, en dat van *regtswege*.

Even onmannelijk laf als nu de Duitsche stijl is, wanneer zij staatkundige regten heeft te doen gelden, — even plomp slaat zij ook weder de grootmagtigste gezagehebbers het wierookvat om de ooren. — Zegt hier of daar een vorst: »Ik wil regt en geregtigheid voorstaan!" aanstonds storten zich geheele zwermen van couranten-phrasen als wilde bijën op het spatje honig, en gonzen van blijdschap over den kostelijken vond op de dorre politische heide. En is er echter wel iets meer beleedigends voor eenen vorst uit te denken, dan wanneer het *te kennen geven* alleen van de eerste regenten-pligt te willen uitoefenen, zonder welken men zijnen naam met dien van eenen NERO of BUZIRIS gelijk zou moeten stellen, als eene *buitengewone ongehoorde* vorstendeugd door alle dagbladen wordt uitgebazuind? En dat geschiedt in de officiële dagbladen, onder het oog der censors, onder het toezigt van den bondsdag! — Zou niet op zulk eenen onhandigen lofredenaar § 92 van het criminele regt in zijne gansche gestrengheid toegepast moeten worden?

Ziet, dat komt er nu van, dat in uwe scholen, al prees COUSIN haar ook nog zoo, de politische stijl- en de daarbij behoorende denk-oefeningen zoo zeer veronachtzaamd worden. Men behoorde voortaan bij de eind-examens daarop te letten; ten minste zou iemand, die rijp voor de universiteit wordt verklaard, een politiek artikel, zonder dusdanige onbehoorlijkheden, voor de officiële bladen moeten kunnen schrijven.

Het getal der Duitsche schrijvers is thans *legio* en inderdaad eene *legio fulminatrix*. Zij laten hunne knevels en bakbaarden staan, opdat de censoren en gendarmen bang voor hen zouden worden. Hunne inkt is uit galnoten en vitriool-olie toebereid; zij schrijven met scherpgepunte stalen pennen, met welke zij tevens, even als bravo's, hunne letterkundige tegenstanders kunnen neerstooten. Wanneer de Duitsche schrijvers zich op de stalenpennen-schermkunst op eenigzins militairen voet, als eene soort van bajonetschermen, willen toeleggen, zoo zouden zij eene even geduchte schaar kunnen vormen, als de Poolsche seisen-dragers, die evenzeer hun handwerks-gereedschap tot doodelijke wapenen tegen de despoten bezigden. Doch wij moeten, even als onlangs een couranten-artikel, daaraan twijfelen; of er »*in Lacedemonië nog Spartanen zijn!*"

(L. WALESRODE.)

De schatgraver.

Van al de agenten van het Engelsche en vreemde bijbelgenootschappen, is misschien de zonderlingste GEORGE BARROW, somtijds bijgenaamd *Bijbel-Barrow*, zegt het *Tail's Magazine*, hoewel zijne titels voor dien bijnaam geenszins op die gelijken van *Bijbel-Butler*, dien ouden soldaat-apostel van CROMWELL, aldus door sir WALTER SCOTT gedoopt. G. BARROW gelijkt inderdaad meer naar eenen smokkelaar dan naar eenen zendeling, hoewel het de bijbel is, welken hij op zijne avontuurlijke reizen tracht binnen te smokkelen. Stelt u eenen krachtvollen man voor, met een olijfkleurig gelaat, bijna zes en dertig oud, met haar, volgens de *Quarterly Review*, zoo wit als de Montblanc, bijna zes voet groot, een uitstekend ruiter, zeer bekwaam in de behandeling der wapenen, onverschrokken tot roekeloosheid toe, half en half een paardenkooper, gewoon om op een' vertrouwden voet met bedelaars en heidens te leven, niet alleen bijna alle talen, maar zelfs al hare dialecten sprekende; zich in alle omstandigheden wetende te schikken en uit louter vermaak alle rollen spelende; nu eens te voet, dan eens op een ezel reizende; onder den blooten hemel, in de bosschen of in de ellendigste posada slapende. Zulk iemand is de schrijver der werken over de *Zincali's* of heidenen en van den *Bijbel in Spanje*.

Waar is hij niet al op zijne rondzwervingen geweest? Te Parijs, een aanschouwer zoo al geen medehandelend persoon aan de omwenteling der barricaden; in Spanje, van het oproer van la Granja; in Rusland, van de zamenzwering tegen den Czar — is zijne geschiedenis niet minder rijk aan tragische en komische voorvallen dan die van GILBLAS of eenigen anderen held van die school. Ongetwijfeld zou hij, wanneer hij zijn eigen leven beschrijven wilde, alle romanschrijvers ver achter zich laten.

Daar hij ondertusschen niets van zich dan zijne reizen geschreven heeft, zijn dit de eenige bijzonderheden, welke wij omtrent zijn leven hebben kunnen verzamelen. Hij schijnt te Norfolk het daglicht aanschouwd te hebben, waar zijne sympathie en zijne nieuwsgierigheid reeds vroeg zeer gespannen schijnen te zijn door eenige heidenen, wier vertrouwen hij zoo zeer won, dat zij hem in hunne taal en in verscheidene van hunne geheimen, vooral met betrekking tot de opkweeking van paarden, onderrigt gegeven hebben. Uit Norfolk vertrok de jonge kweekeling der heidens naar de hoogeschool van Edinburgh, om zich daar in de geneeskunde te oefenen. Hij legde zich daar tevens op het Latijn, Grieksch en Hebreeuwsch toe. De nabijheid der Schotsche hooglanden lokte hem daarheen, en op een uitstapje, dat hij derwaarts deed, maakte hij zich de Gaëlsche taal eigen. Vervolgens, door den geest der reizen bezeten, verbond hij zich aan het bijbelgenootschap. Al bijbels van plaats tot plaats rondbrengende, vond hij den tijd om achtereenvolgende, het Sanskriet, Perzisch, Arabisch, Turksch en al de dialecten der Barbarijsche staten, Duitsch, Hollandsch, Poolsch, Russisch en al de Noordsche dialecten, Italiaansch, Fransch, Portugeesch, enz., enz., te leeren. Al die talen spreekt en schrijft hij met eene zeldzame gemakkelijkheid, gelijk zijne verschillende werken dit toonen (1).

Het eerste zijner werken, dat hem werkelijk populariteit gegeven heeft, de *Zincali's*, was op verre na geen goed geschreven werk; zonder eenige orde en juiste redenering, was het een werk van een' nieuwe-

(1) Zie hier de titels van twee werken van G. BARROW: *Romantic ballads, translated from the Danish and miscellaneous pieces bij* GEORGE BARROW, *Norwich* 1816; en *Fargum of metrical translations from thirty languages and dialects by* GEORGE BARROW (vertalingen uit *dertig* talen en dialecten). Het laatste werk heeft tot motto een regel, uit eenen Perzischen dichter vertaald: »*De kraai is naar het nest van den nachtegaal opgestegen.*"

ling in de kunst van schrijven; maar in deze bonte menigte van anecdoten, avonturen en beschrijvingen, heerschte een schilderachtige toon, die natuurlijk indruk moest maken, en dat wel zoo veel te meer, als de onervarenheid des schrijvers bijzonder strekte om den lezer, door zoo zonderlinge openbaringen een weinig verbaasd, van zijne openhartigheid en waarheidsliefde te overtuigen.

De *Bijbel in Spanje*, dat de schrijver der *Zincali's* thans uitgeeft, is een boek dat hij met meer zorg schreef, zonder dat het de goede hoedanigheden van het eerste mist. Het plan is er eenvoudiger, geregelder van. De schrijver verhaalt zijne pelgrimaadje door Spanje. In november 1835 werd BARROW met eene groote lading Portugeesche bijbels en nieuwe testamenten naar Portugal gezonden. Zijn last luidde, dat, wanneer hij deze rondgedeeld zou hebben, hij zich naar Spanje begeven en te Madrid den bijbel en het nieuwe testament in het Spaansch zou doen drukken, ten einde die daar wederom, hetzij met hulp van het gouvernement, hetzij door alle andere mogelijke middelen rond te deelen. Deze zending, welke hare gevaren en zelfs dagen van gevangenis had, duurde vijf jaren, welke de apostel-smokkelaar, dit zwervend en avontuurlijk leven beminnende, de gelukkigste jaren van zijn leven noemt. Daardoor wordt het verhaal, dat hij er van levert, onderhoudend. Men ziet, dat voor dezen bijbelschen GILBLAS het romantische en ridderlijke Spanje, het Spanje der roovers, smokkelaars, heidenen, joden en mooren is; want ook van deze laatsten heeft hij nog eenige overblijfsels gevonden, die, volgens hem, naauwgezet sedert eeuwen en ondanks de inquisitie, de geheime eeredienst hunner door de christenen verdrevene voorouders zouden bewaard hebben.

Over het algemeen bezoekt de heer G. BARROW, uit liefhebberij en trotsch van nu eens voor een jood, dan eens voor een moor, dan weder voor een gitano of heiden aangezien te worden verdachte gezelschappen. Hij is vol verschooning jegens die soort van zondaars en bewaart zijne berispingen en boet-predicatiën alleen voor de monniken en de katholieke geestelijkheid. Aan dezen naijver van beroep alleen herkent men den evangelischen zendeling. Zijne liefde voor het gemeene volk werkt mede tot de oorspronkelijkheid van zijn geschrift.

»Spanje, zegt hij, is het heerlijkste, het vruchtbaarste, en, wat het klimaat betreft, schoonste land der wereld. Zijn zijne kinderen hun geluk waardig? Dit is eene andere vraag, welke ik niet trachten zal te beantwoorden. Ik zal mij vergenoegen met de verklaring, dat ik bij verscheidene betreurenswaardige en berispelijke zaken er ook veel edele en bewonderenswaardige gevonden heb; bij veel afschuwlijke en woeste misdrijven veel verheven heldenmoed; en zeer weinig lage en gemeene ondeugden, ten minste onder dat gedeelte van het Spaansche volk, waaronder ik geleefd heb; want ik moet hier doen opmerken dat ik mij niet beroem van immer in eenige vertrouwde aanraking met den Spaanschen adel geweest te zijn, van welken ik mij zoo ver mogelijk verwijderd gehouden heb. Daarentegen *heb ik de eer gehad van vertrouwelijk te leven met de boeren, de herders en muilezeldrijvers* van Spanje, wier brood en bacallao ik gegeten heb; die mij altijd welwillend, voorkomend behandeld hebben en aan welke ik schuilplaats en bescherming te danken heb."

De heer BARROW zegt elders, van het Spaansche volk sprekende, Spanje is het land van buitengemeene karakters; en hij heeft het geluk gehad er verscheidene te ontmoeten, welke hij met zijne schilderachtige geestdrift schetst; die aan ieder, zelfs aan den geringsten, die aangeboren deftigheid bewaart, welke ook bij den geringsten Spaanschen ambtenaar, of liever bij iederen Spanjaard, welke het gevoel zijner nationale waardigheid bezit, wezenlijk iets *Oostersch* heeft. ALI-pacha was, volgens BYRON, de zachtmoedigste en welopgevoedste van alle menschen, en echter sproot hij uit de heffe des volks voort. Met welk een gemak en waardigheid speelt SANCHO PANCA de rol van gouverneur. Wel nu, die statigheid van SANCHO is een algemeen eigendom in het aristokratische Spanje, waar de geringste boer zoo dikwerf generaal en minister geworden is. De sleutel tot de onregelmatigheden van dit land is het Oostersche type; men moet dit niet met de overige Europische typen vergelijken.

Hoe uitgedost reisde onze volks-apostel, of, zoo men dit liever wil, de reizende commies van het bijbelgenootschap, door de dorpen en over de groote wegen? Luister wat hij zelf zegt:

»Het eerste dorp, waar ik mijne vertaalde bijbels beproefde te slijten, was Cabaissa, op drie mijlen afstand van Madrid gelegen. Ik was op de wijze der boeren uit de omstreken van Segavia in Opper-Castilie gekleed; dat is, ik had eene soort van lederen helm op en een lederen vest en broek aan: men kan mij (waarschijnlijk om zijne witte haren) voor iemand van zestig à zeventig jaren aanzien, en ik joeg een ezel voor mij uit met een zak testamenten, dwars over het zadel hangende. Digt bij het dorp gekomen ontmoette ik een jonge vrouw met een goed voorkomen, die een klein kind aan hare hand had. Daar ik haar bij het voorbijgaan den gewonen groet deed, bleef zij stil staan, en na mij een oogenblik aangezien te hebben: zeide zij: Oom (*tio*) wat hebt gij daar op uwen ezel? Is het zeep? — Ja, antwoordde ik, zeep om de zielen schoon te maken."

Deze woordspeling deed geen kwaad aan den handel, het gesprek begon en de vrouw kocht voor drie realen een nieuw testament, waarvoor zij den rondventer, na er eenige versen in gelezen te hebben, bedankte, uitroepende: welk een schoon boek!

Ondanks zijn verbazend geheugen, dat hem meer dan dertig talen doet spreken, kan de protestantsche mededinger van den kardinaal MEZZOFANTE niet altijd naauwkeurig zijn; maar wij gelooven niet, dat hij immer met opzet iets anders gezegd heeft dan het is. Voor dat de drukpers zijnen naam bekend gemaakt had, deed het toeval hem eenen meer bekenden reiziger, den kolonel NAPIER, ontmoeten, welke zijn portret in zijne *Brieven*, *aan de stranden der Middellandsche zee geschreven*, geschetst heeft.

»Na het ontbijt, zegt de kolonel in eenen brief, uit Sevilië gedagteekend, was ik, daar het regende, veroordeeld om in de bovenste gaanderij en van de *patio* of binnenplaats rond te zwerven; ik ik hield mij daar met allerlei opmerkingen over dien stortvloed bezig, toen ik eenen man van eene zeer groote, welgevormde gestalte opmerkte, met eene zamarra (Spaansch vest met bont) gekleed, die, op eene balustrade leunende, even druk bezig scheen als ik. Aan de kleur van zijn gelaat, welke blank was, waaruit echter schitterend zwarte oogen te voorschijn kwamen, bemerkte ik, dat hij geen Spanjaard was, hoewel het mij moeijelijk viel te bepalen tot welk volk hij behoorde. Hij had eene groote en indrukwekkende gestalte; hoewel nog in de kracht van zijn leven, hadden de zorgen des levens, den ouderdom vooruitloopende, hem geheel witte haren gegeven. Niet wetende in welke taal hem aan te spreken, zeide ik eindelijk in het Fransch tegen hem, »Wel, mijnheer, welk een leelijk weer!" — Ja, mijnheer," antwoordde hij mij met een zuiver Parijsch accent, »en dit weer is in dit saizoen hier al zeer vreemd." Wij geraakten weldra te zamen in een vertrouwelijk gesprek; en mij trof en verbaasde ten hoogste zijne veelvuldige kennis; ik bemerkte, dat hij het Engelsch even gemakkelijk als het Fransch sprak; ik stelde hem in het Italiaansch op de proef en hij antwoordde mij in zuiver Toscaansch. Hij had eenen Griekschen bediende, met welken hij zich in het nieuw Grieksch onderhield, terwijl hij met onzen waard in zuiver Castiliaansch sprak. Met een Oostenrijksch baron hield hij een gesprek in het Duitsch en toen ik hem door eenige Indische woorden in verwarring wilde brengen, bewees hij mij dat hij de taal der Hindoos even goed als ik kende. Ik ondervroeg zijnen bediende, die mijne nieuwsgierigheid nog vermeerderde, toen hij mij zeide, dat niemand wist, tot welk volk deze geheimzinnige vreemdeling behoorde; op zijn paspoort had hij de hoedanigheid van Engelsch onderdaan aangenomen, maar de politie lette op hem, dewijl zij hem voor eenen Russischen spion hield. Bij elkander zijnde, werden wij door eene jonge heidin (*gitana*) aangesproken, en met deze sprak hij in de taal van Moultan; al de heidens der omstreken kwamen bijeen, om hem te zien, en onder den invloed van den talisman der taal betoonden zij hem eenen eerbied, die bewees, dat zij hem voor iemand uit dezelfde streken en van dezelfde voorouders als zij geboren beschouwden. — Zijn blik is zoo doordringend en schitterend, dat hij iets bovennatuurlijks heeft: indien ik bijgeloovig was, zou ik mij naast eenen anderen Melmoth hebben kunnen wanen. Zoo althans doet hij zich aan mij voor, onder den invloed mijner slaapdranken," enz.

Zietdaar den indruk, welken GEORGE BARROW op zijne eigene landgenooten maakte; maar het wordt tijd hem zelven te laten spreken. Het volgende is het verhaal eener gebeurtenis, hem overgekomen, welker hoofdstukken in de drie deelen van zijn werk verstrooid zijn, en welke wij bij elkander gevoegd hebben zonder er iets bij te voegen of af te laten.

(*Vervolg hierna.*)

Het doodvonnis.

Naauwelijks schemerde de morgen van den 26sten augustus 1594 en reeds was er op de ruime markt te Dendermonde geen plaatsje meer te vinden. Alle vensters; alle daken waren opgepropt met menschen; de boomen, welke het marktplein omringden, dreigden te breken onder den last dergenen, die zich ongeduldig op hen bewogen. Er zou een doodvonnis worden ten uitvoer gelegd. Reeds sedert verscheidene dagen waren de regters met het regtsgeding tegen den misdadiger bezig geweest; de vurigste verdediging had hem het leven niet kunnen redden; het vonnis werd uitgesproken en luidde als volgt: »Daarom, dat gij [den naam] u hebt vermeten het kind en zoontje van *Peter* den keersmaecker, filius *Irris*, niet alleen de ooren af te bijten, maar het op eene onmenschelijke wijze te vermoorden en op te eten, zoo als zulks bewezen en bevestigd is door getuigen en niet gedoogd kan worden in een land, waar goed regt en justitie bestaat, veroordeelen wij, leenmannen van het vorstelijk leenhof van Dendermonde, u, om onthoofd te worden, zullende uw hoofd daarna worden ten toon gesteld op eene piek, ter plaatse, waar men gewoon is regt te doen, anderen ten voorbeeld en exempel." Een stil afgrijzen had, bij het aanhooren der sententie, alle aanwezenden bevangen; de misdadiger echter was onverschillig gebleven en had het galgenmaal, dat, volgens bestaand gebruik, den veroordeelde werd toegestaan, nog met het meeste genoegen en den besten eetlust genuttigd. De klok sloeg het middaguur; een kreet van verwachting deed zich van alle kanten hooren. Men zag soldaten komen, die een toegang openden naar het schavot, op hetwelk de beul met de ontbloote bijl reeds wachtte op den misdadiger, die spoedig verscheen. Geen geestelijke bevond zich aan zijne zijde; doffe en waanzinnige klanken ontvloden aan zijne borst. Hij verzette zich vreesselijk, maar sterke beulshanden bonden hem en sleepten hem naar het blok, waar zijn hoofd na twee slagen nederviel. Op eene piek gestoken, stond het tot des avonds ten toon op de gewone geregtsplaats voor de Appelsche poort. Toen nam de beul het af, kookte het en maakte er zich met vrouw en kinderen vrolijk mede. Er gaat u eene siddering door het gebeente, aandachtige, christelijke lezer? Sidder niet, gij hadt er zeker ook eene beete van genomen; want de misdadiger was — een varken!

Advertentiën.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 3 Mei 2 El 2 Palm 3 Duim; gew. 0 Duim; [illegible] 7 D.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.